

Årsplan for det lokale miljøarbejde i 2026 (2027) i Indre By - med et langsigtet perspektiv frem til 2029

MILJØPUNKT
INDRE BY & CHRISTIANSHAVN
AGENDA 21 · FOR ET BÆREDYGTIGT KBH

Indholdsfortegnelse

Hvem er Miljøpunkt Indre By & Christianshavn	2
Det lokale miljøarbejde og strategi	2
Indsatserne for det lokale miljøarbejde er inddelt i tre temaer med flere indsatser og klima til fælles	3
Fagligt grundlag og metoder	3
Lokal involvering i miljø- og klimaarbejde	4
Flere indsatser med børn og unge og samarbejde med studerende	4
Synlighed, kommunikation og formidling	4
 <u>Langsigtede perspektiver, planer og strategier</u>	
1 Cirkulær by – genanvendelse + genbrug, bytte, repair, forbrug og ressourcer 2026-2029	
Langsigtet perspektiv	5
2 Grøn by – natur og biodiversitet 2026-2029	
Langsigtet perspektiv	6
3 Sund by – grøn mobilitet i by og havn (luft) + fredeliggørelse og ro 2026-2029	
Langsigtet perspektiv	7
 <u>Projekter og indsatser i årsplan</u>	
1 Cirkulær By – genanvendelse + genbrug, bytte, repair, forbrug og ressourcer	
Mål, indsats og succeskriterier	8
2 Grøn by – natur og biodiversitet	
Mål, indsats og succeskriterier	9
3 Sund by – grøn mobilitet i by og havn (luft) + fredeliggørelse og ro	
Mål, indsats og succeskriterier	10
Budget 2026 for Indre By og for Christianshavn	11
Yderligere afsæt for indsatser i 2026-2029 samt FN's Verdensmål	12

Hvem er Miljøpunkt Indre By & Christianshavn?

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn er en selvejende fond med egen bestyrelse, en centerleder og et antal projektledere og -medarbejdere, studerende, praktikanter og frivillige, alt efter projekter og muligheder for finansiering. Miljøpunktet understøtter og udvikler det lokale miljøarbejde i tæt samarbejde med lokale borgere, erhverv, institutioner, Indre By Lokaludvalg, Christianshavns Lokaludvalg og Københavns Kommune. Ud fra et lokalt perspektiv og lokale indsatser skaber vi læring, værdi, og ejerskab til lokalt miljøarbejde og udvikler klimavenlige kvarterer.

Det lokale miljøarbejde og strategi

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn understøtter borgernes muligheder og lyst til at skabe et bedre miljø, klima og sundhed for dem, som bor og arbejder i byen. Vi bruger vores faglighed, netværk og erfaring med at involvere lokale i miljøarbejdet, finder nye veje til grøn omstilling af mobilitet og ressourceforbrug i Indre By og på Christianshavn. Vi faciliterer, inspirere, engagere og fremme en mere ambitiøs omstilling til den klimavenlige og sunde by, sammen med lokale borgere, børn, unge, ældre og familier. Samtidig er vi bevidste om, at den hastige udvikling i teknologi, AI, forbrug og klima kræver, at vi som organisation hele tiden tilpasser os, samt undersøger og udvikler nye veje og virkemidler i den grønne omstilling. Vi deler vores viden og visioner gennem debatoplæg, høringer og input til lokaludvalg og kommune. Vi mødes og udvikler sammen med borgerne, der hvor de bor og færdes.

Det lokale miljøarbejde inddelt i tre temaer med flere indsatser og med **klima** til fælles

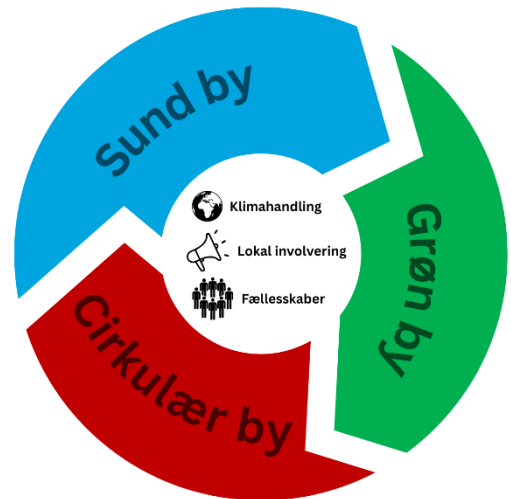
- 1. Cirkulær by – genanvendelse + genbrug, bytte, repair, forbrug og ressourcer**
- 2. Grøn by – natur og biodiversitet**
- 3. Sund by – grøn mobilitet i by og havn (luft) + fredeliggørelse og ro**

Årsplan for det lokale miljøarbejde i Indre By (og på Christianshavn) i 2026 tager afsæt i tidligere års indsatser og lokale projekter, ønsker fra lokaludvalg, arbejdsgrupper, borgere samt kommunale planer og strategier. Miljøpunktet er støttet af Indre By Lokaludvalg, Christianshavns Lokaludvalg og Københavns Kommune, og om muligt andre fonde og puljer.

Indsatserne har et langsigtet perspektiv og et mere handlingsorienteret perspektiv med konkrete målrettede projekter og indsatser. Der er lavet en driftsstøtteaftale mellem lokaludvalg og Miljøpunkt Indre By & Christianshavn (MP). Der skelnes mellem drift af sekretariat og puljemidler til projektstøtte til konkrete projekter i 1-4 år. Budget for 2026 fremgår sidst i denne årsplan.

Vi kan i de kommende år forvente hyppigere forandringer i de kommunale planer, politiske målsætninger og lokale ønsker til involvering i det lokale miljøarbejde, og heraf behov for nye løsninger i flere af projekterne i årsplanen. Det forventes der taget højde for i metoder, projektplan og proces. På samme måde vil vi se på behov for tilpasning af indsatser i årsplanen afhængig af ønsker fra lokale borgere og erhverv på borgermøder og i arbejdsgrupper. Vi forventer også, at der fremover vil være behov for at samtænke flere projekter og indsatser end tidligere år, der hvor det giver mening lokalt og ud fra et miljø- og klimamæssigt synspunkt.

Fagligt grundlag og metoder

Vi arbejder i det lokale miljøarbejde efter følgende tilgange og metoder, for at sikre den højeste kvalitet og brugbarhed af vores indsatser. Dette vil resultere i en **drejebog** for læring til andre og lokal værdi af indsatserne samlet set.

Vores arbejde bygger på en kombination af lokal forankring og faglig viden inden for klima-, miljø- og naturområdet, som giver os en bred faglighed indenfor ressourceforvaltning, biodiversitet og sundhed. Hertil kommer indsigt i politiske målsætninger, juridiske forståelse og indsigt i kommunale strategier, planer, rammer og beslutningsprocesser.

Vi arbejder med både teoretisk og praktisk viden om lokal involvering, samskabelse, partnerskaber og repræsentativ borgerinddragelse. Dertil har vi faglig indsigt i byudvikling og forstår de vigtige logistiske og infrastrukturelle muligheder og begrænsninger, der præger Københavns Kommune.

Vi anvender blandt andet metoder som spørgeskemaer, artsregistrering, målinger af støj- og luftforurening, og deler resultater, så de kan bruges af borgere, virksomheder, foreninger, videns institutioner og kommune. Vi inddrager også eksterne partnere med anden særlig ekspertise, inkl. ingeniører, planlæggere, arkitekter, biologer m.fl.

Lokal involvering i miljø- og klimaarbejde

Vores arbejde bygger på en bottom-up tilgang, hvor lokal involvering og mulighed for samskabelse på tværs af borgere, foreninger, erhverv, kommune mm. er yderst vigtig.

Vi arbejder med:

- Åbne dialoger, hvor vi inviterer borgere til at bidrage med erfaringer, idéer og behov, både gennem borgermøder, workshops, tilgængelighed og formidling.
- Repræsentativ inddragelse, hvor vi er opmærksomme på at nå bredt ud, så vi rammer borgere på tværs af generationer og demografiske grupper. Involvering af forskellige typer grupper i bydelen kræver også, at vi tilpasser vores aktiviteter til de forskellige behov, udfordringer, ønsker og interesser, som findes i bydelen.
- Samskabende processer, hvor løsninger formes i fællesskab og skaber ejerskab hos deltagerne. Vi lægger vægt på både at være fagligt funderet og lokalt forankrede.
- Partnerskaber, hvor vi kobler lokale aktører; borgere, foreninger, lokaludvalg mm., for at skabe synergi og sammenhæng i indsatser.

Flere indsatser med børn og unge

Involvering af børn og unge er noget vi ønsker at lægge større vægt på fremover og vil udforske alternative måder at involvere børn og unge. Det kan være ved etablering af et lokalt miljøråd for unge mellem 15-30 år som mødes hos Miljøpunktet, sammen med repr. fra bestyrelse, lokaludvalg, med formål at være inkluderet i arrangere deres egne aktiviteter (workshops osv.) og beslutninger om lokale miljø- og klimatiltag for og med unge.

Samarbejde med studerende

Vi har allerede gode erfaringer med samarbejde med unge studerende (forurening fra kanalrundfart, støj i nattelivet, grøn varelevering, henkastet affald mm.) hvor de studerende også involverer lokale beboere, arbejdsgruppe og lokaludvalg. I forbindelse med projekt om fredeliggørelse og begrønning af Nørre Voldgade og borgermødet var der ønsker om aktivt at involvere børn og unge, hvilket støttes af samarbejdspartnere. både for 2030skov og Niels Brock. Vi arbejder også på et samarbejde med Ungdomsøen, i vinterhalvåret i bydelen, forhåbentligt støttet gennem fondsmidler fra eksterne fonde.

Synlighed, kommunikation og formidling

Miljøpunktet arbejder med synlighed lokalt og i offentligheden, så vi også fremadrettet kan understøtte lokale ønsker og bidrage fagligt til miljødebatten blandt borgere og erhverv.

For at synliggøre visioner og målsætninger for det lokale miljøarbejde og understøtte de kommunale planer og strategier, skal vi hele tiden forny kommunikationsformer og tage nye virkemidler i brug. Et særligt fokus er via tværfaglige samarbejder, målrettet børn, unge og på tværs af generationer. Vi vil samtidig være aktuelle og tidssvarende i vores opsamlinger. Et andet middel til synlighed er at bidrage til den faglige miljø- og klimadebat og hørings svar.

Miljøpunktets hjemmeside har information til borgere og erhverv om projekter og indsatser om, hvordan alle kan være med til den grønne omstilling. Vi har i 2024 formidlet gennem lokalaviser, Facebook, Instagram, hjemmeside, månedlige nyhedsbreve samt arrangementer rundt om i byen, inkl. temaaftner og borgermøder, men skal aktivt tilpasses mediebillede og vores målgrupper.

1 Cirkulær by – genanvendelse + genbrug, bytte, repair, forbrug og ressourcer Langsigtet perspektiv

Frem mod 2030 skal Københavns Kommune etablere løsninger som sikrer, at byens borgere kan sortere, genanvende og ikke mindst reducere forbrug og genbruge mere. Det er et kernepunkt at spare på ressourcer for at sænke vores energiforbrug og understøtte både lokale og globale klimaplaner. Kommune, borgere og Miljøpunkt skal derfor i de kommende år afdække flere muligheder for kapacitet til, at borgerne kan genanvende og genbruge mere af deres affald. Samtidig skal vi sætte fokus på forbrug, bytte- og deleordninger, helst i det offentlige rum, - hvis vi skal undgå endnu flere beholdere i de i forvejen trange gårde i Indre By.

Men hvordan skaber vi løsninger, der både sikrer plads til, at affaldet kan sorteres og skaber løsninger, som forebygger overforbrug og madspild? Vi skal fortsat have fokus på indsats, som kan knække kurven for vores overforbrug og gøre det så nemt som muligt for borgere at leve klimavenligt. Vi vil også styrke borgernes forståelse for sammenhængen mellem affald, ressourcer og klima, og vise at brugte ting kan have stor værdi – hvad enten det sker via reparation/upcycling, ved at tingene skifter hænder, eller ved genanvendelse til noget nyt.

Vi vil i 2026-2029 arbejde på at få etableret, ikke én, men gerne mange lokale muligheder for at genanvende, bytte og genbruge. Om de kaldes nærgenbrugsstationer, mini-nærgenbrugsstationer eller noget tredje er ikke vigtigt. Det centrale er at øge borgere og erhvervs viden om affald, effekt af forbrug og klimaaftryk, og se værdi i bytte og brugte ting fremfor at købe nyt.

Det forventer vi at gøre gennem lokale fællesskaber og indsats, der fremmer sortering af affald til genanvendelse, i hjemmet og herfra finder vej til sorteringsbeholdere i baggården, sorteringspunkt i det offentlige rum eller nærgenbrugsstation, lokale byttefællesskaber og andet. Sammen med frivillige, lokaludvalg og andre organisationer arrangerer vi byttemarkeder, ture og workshops, hvor vi udforsker praktiske muligheder for et cirkulært resourceforbrug i byen.

2 Grøn by – natur og biodiversitet

Langsigtet perspektiv

Hvordan ser en grøn by ud i Indre By, hvor vi tager hensyn til dets muligheder og begrænsninger? Når vi taler om begrønning af byen, i et både kort- og langsigtet perspektiv, må vi indtænke klimatilpasning, forebyggelse og muligheder for begrønning. Det kræver f.eks. hensyntagen til plads, bygningsmasse, bevaringshensyn, lokalplaner og planer om solenergi på tage. Disse emner vil vi gerne debattere og understøtte udviklingen af, sammen med lokaludvalg, lokale borgere, erhverv, kommune og interesseorganisationer.

Frem mod 2029 skal vi arbejde for at udbrede et endnu større kendskab til vores lokale natur og habitater samt skabe mere lokal bynatur og biodiversitet, med plads til ro og rekreation. Det kræver viden og faglig sparring at etablere små og store haver, grønne gårde, plantekasser, grønne tage og facader, også ift. pleje og vanding, privat som i offentlige rum. Her ønsker vi desuden at skabe bedre muligheder for fællesskaber, i form af f.eks. en dedikeret "havegruppe" i Indre By.

Indre By lokaludvalg holdt i januar 2025 et borgermøde om det lokale miljøarbejde, hvor der var stor interesse for begrønning, flere træer, vild natur, mødesteder og ro. Som afsæt for en mere langsigtet plan vil der blive holdt ture og vandringer i Indre Bys kvarterer, med fokus på både muligheder for at plante grønt og træer, men også skabe fællesskaber, der sammen skaber, passer og plejer mere grønt – og heraf udvikler og skaber en grøn sammenhængende ring af natur – af grønne gader, træer, facader og tage og sidst men ikke mindst - en grøn rute.

Formidling og uddannelse er desuden en kerneindsats for vores arbejde med grøn by, f.eks. i VildtNok og BioBlitz projekterne. Her deler vi viden om biodiversitet og arter og hvordan en grøn by også er en konkret del af klimaløsningerne. Mere grønt sænker temperaturen i byen, hjælper med at håndtere skybrud og regnvand, binder CO₂ og skaber bedre livsvilkår for både mennesker og dyr. Alt dette er med til at gøre Indre By mere robust, levende og klimavenlig, både nu og i fremtiden.

3 Sundhed - grøn mobilitet i by og havn (luft) + fredeliggørelse og ro Langsigtet perspektiv

Københavns Kommunes to mål i den kommende planperiode; ift. **1. At reducere biltrafikken;**

- Biltrafikken i 2030 maksimalt udgør 25% af alle ture i København
- Biltrafikken reduceres med 2% årligt
- Alle delebiler med fast stamplads i 2027 er elbiler

2. Forbedring af grøn mobilitet

- Forbedre fremkommeligheden på supercykelstier for at gøre det nemmere at cykle over længere afstande.
- Forbedre luftkvaliteten, så den lever op til WHO's retningslinjer.
- Øge andelen af grønne ture (cykel, gang, kollektiv trafik) ved at gøre det til det letteste valg.

Samtidig arbejdes der i Københavns Kommune med tiltag om at regulere hastighed, lave flere p-pladser til el-delebiler, bylivsgader, fjerne flere P-pladser og skabe en ny bydel, Lynetteholm.

Det får betydning for vores færdselsmønster; fragten af vores varer, hvordan vi kommer rundt i byen, bruger pladsen, samt luftkvalitet og støj i disse områder. Vi vil gerne arbejde for mere plads til gående, cyklende og separat plads til de hurtigkørende cyklister, herunder ladcykler. Vi skubber desuden på for bedre parkeringsforhold for cykler, ladcykler, delebiler og el-biler samt flere lade-løsninger. Pladsen hertil kan findes ved færre pladser til fossildrevne biler. Vi tror på, at vi gennem lokale trafikøer, nul-emissionsgader, lokale forsøgsgader og delebilordninger kan reducere uvedkommende og gennemkørende biltrafik, som ikke har et ærinde i bydelen. Sådanne tiltag vil kunne skabe mere lokal værdi og understøtte mere kørsel med kollektiv trafik, mere sundhed og plads til grønne fællesskaber. Det vil vi understøtte frem til 2029, sammen med lokale, lokaludvalg m.fl.

Vi arbejder fortsat for at skabe en sund by med mindre luftforurening og støj, ved at lytte til borgernes behov, deres gener og finde løsninger. Vores tilgang kombinerer lokal viden og data med konkrete forslag til handling, fra analyse og måling til kampagner, borgerinddragelse og langsigtet politisk påvirkning.

I dag er der ingen lovmæssige krav til støj- og luftforurening fra kanlrundfartsbåde og vandflyvere, men Københavns Kommune, vi – borgere og interessenter arbejder for en nul-emissionszone i Københavns Havn. Senest har Vidensråd for Forebyggelse udsendt en rapport: "[Luftforurening – sundhedskonsekvenser og strukturel forebyggelse](#)", som beskriver de sundhedsmæssige konsekvenser af at være udsat for luftforurening og peger på strukturelle forebyggelsestiltag, der nedbringer udendørs luftforurening og dermed risikoen for de beskrevne sundhedsmæssige konsekvenser.

1. Cirkulær by – genanvendelse + genbrug, bytte, repair, forbrug og ressourcer

Mere direkte genbrug, bytte og mindre forbrug - og mulighed for at sortere affald; vi presser på for at fremme det kommunale arbejde med at få etableret flere lokaliteter i Indre By, hvor borgerne kan sortere og genanvende affald. Vi informerer om og motiverer samtidig til, at borgere i de enkelte kvarterer ved, hvordan vi kan sortere affald i hjem, i gårde og i det offentlige rum, til genbrug og genanvendelse og herigenom få gjort op med forbrugs- og smid-væk-kultur.

Det vil vi gøre ved:

- 1.1 Sammen med lokale afprøver mindst en alternativ løsning til sorteringspunkter og affaldssortering i det offentlige rum** i et kvarter, som i dag har vanskeligt ved at sortere affald i egne gård. Kvarteret udvælges i samarbejde med miljøgruppen og Københavns Kommune.
- 1.2 Understøtte og i samarbejde med borgerne og lokaludvalg sikre etablering af mindst en nærgenbrugsstation i Indre By i 2026, gerne suppleret i efterfølgende år.**
- 1.3 Holde minimum 4 ture i Indre Bys kvarterer, om affaldssortering, genanvendelse, forbrug og ressourcer i hjem, i gård og i det offentlige rum,** valgt ud fra dels kvarterer, som i dag har udfordringer med at sortere, dels ved ønske om tur fra borgere. Heri indgår også vidensdeling om bytte, byttekultur, forbruge og smid-mindre-væk.
- 1.4 Holde 2-4 workshops i vinterhalvåret, sammen med unge i alderen 15-30 år om emner, som reparation, upcycling, re-design af tøj og møbler** – og hvad det ellers kan blive til. Indsatsen laves i Indre By, sammen med unge fra Ungdomsøen, gymnasier, universiteter og studenterhuset – hos Miljøpunktet, på biblioteker eller i studenterhuset, hvis muligt. Vi forventer at indgå i partnerskaber og søge supplerende støtte til materialer, undervisning og kvalificerede kompetencer.

Vi formidler løbende udviklingen i ovennævnte indsatser og projekter for herigennem at sætte generelt fokus på affaldssortering i Indre By og få input og ønsker til bedre sortering og minimering af ressourcer fra borgere, miljøgruppe og lokaludvalg.

Periode: Januar- november 2026

Projektledelse, kompetencer, ressourcer, økonomi: Miljøpunkt, projektleder og projektmedarbejder 31 og 34 timer/uge 16-20 uger, herunder opsamling og formidling.

Ressourcer ud over Miljøpunktet: Frivillige, studerende, partnere, Ungdomsøen, Studenterhuset og gymnasier.

Interessenter/netværk i øvrigt: Indre By Lokaludvalg, IBLU-arbejdsgrupper, kulturhuse, biblioteker, skoler, gymnasier, Københavns Kommune, TMF, ejer-, lejer- og beboerforeninger, Amager Ressourcecenter (ARC).

Særlige interessenter: Børn, unge og bedsteforældre.

2. Grøn By – natur og biodiversitet

Vi vil understøtte udviklingen af en grøn bydel med sammenhængende natur, en grøn ring, som vi kan skabe sammen med borgere og erhverv, opleve værdien af og på den måde få mere biodiversitet og et bedre klima i byen. Det vil vi opnå gennem vandringer og temaaftner med borgere, skoler, erhverv og fagfolk, hvor vi dels kan dele viden samt udpege og registrerer nye steder til natur og biodiversitet til gavn for klima.

2.1 Holde 3 temaaften/ture/grønne dage om at anlægge, passe og pleje grønne facader, fortovshaver og grønne arealer, og fortælle om, hvordan man skaber biodiversitet.

Vi vil samtidig søge at skabe mindst et lokalt fælles nabofællesskab/"have-gruppe", som sammen vil skabe, passe og pleje et ny grønt areal i Indre By.

2.2 Fortsætte projekt om transformation, fredeliggørelse og et grønnere Nørre Voldgade, sammen med arbejdsgruppe, miljøarbejdsgruppe, borgere, interessenter, lokaludvalg og kommune. Der skal herunder lave en aftale med kommune m.fl. om arealrådighed for minimum et af de grønne arealer i Nørre Voldgade til at lave lommepart/2030Skov. Der bør søges supplerende midler til at anlægge og skabe bynatur, biodiversitet og plads til grønne aktiviteter for og med de lokale og eventuelt projekt med studerende, som også kan undersøge muligheder for at anvende regnvand til vanding, dyr, insekter (+WC-sky!).

2.3 Lave minimum en tur om den "grønne ring", se billede på forsiden af årsplan, med start i Ørstedsparken, den bemandede legeplads, Nørre Voldgade og til Kastellet.

2.4 Registrere og indsamle data om arter, insekter, planter og dyr sammen med skoler i Indre By, kaldet BioBlitz, i april-juni og august-oktober. Vi laver det sammen med lærere og 5. kl. elever og gennemføres kun hvis det er muligt at søge supplerende støtte fra biopulje, kommune eller andre fonde. Dette til at samarbejde med ekstern, kompetent formidler inden for biodiversitet og klima – i børnehøjde. Hvis ikke det er muligt med ekstra støtte formidler vi guiden vi har lavet i 2025 til skolerne om, hvordan de henter og bruger App, laver bæredygtigt mad og 3 film om, hvorfor biodiversitet er vigtigt.

Vi understøtter og giver løbende faglig sparring, når borgerne har konkrete projekter og ønsker om at begrønne deres bydel eller søge midler fra kommunens biopulje, fonde o.l.

Vi deler løbende inspirationsmateriale, fakta og historier om facadebeplantning, grønne tage, fortovshaver, træer og hvordan det gavner klima, biodiversitet og miljø – på hjemmeside, SoMe, til arrangementer, boligforeninger og lokaludvalg og via "mund-til-mund".

Periode: marts-oktober 2026

Projektledelse, kompetencer, ressourcer, økonomi: Miljøpunkt, projektleder og projektmedarbejder 31 og 34 timer/uge 16-20 uger, herunder opsamling og formidling.

Ressourcer, kompetencer ud over MP; Jann Kuusisaari, Martin Keller, 2030Skov, DN, Niels Brock, frivillige og studerende. Lokaludvalg, Københavns Kommune, borgere, erhverv, Bane Danmark og fonde. **Særlige interessenter:** Børn, unge, brugere og hundeluftere.

3. Sund by – grøn mobilitet i by og havn (luft) + fredeliggørelse og ro

I en by med biler, gående, cyklister, offentlig transport, erhvervskøretøjer og fossildrevne både i havn og kanaler, vil de som bor, arbejder, går i skole og færdes i byen i løbet af en dag udsættes for luftforurening og støj, også selv om vi ikke nødvendigvis registrerer det. Det har betydning for vores sundhed. Vi vil derfor sætte fokus på forurening, grøn mobilitet og fredeliggørelse. Det vil vi gøre ved:

3.1 Sammen med arbejdsgrupper og medlemmer af Indre By Lokaludvalg, **lave et oplæg til studieprojekt om forslag til transformation af Nørre Voldgade, og del af den grønne ring, som indtænker trafikanalyser, luft- og støjmålinger**, herunder flow i trafikken, plads til lokalt liv i gaden, trafikø, tryghed på gader, cykelstier og i trafik, plads til offentlig trafik, klimatilpasning og genbrug af vand og om muligt begrønning, samt sammenhæng og betydning ift. livskvalitet fysisk og psykisk. Resultatet skal danne grundlag for et nyt borgermøde, hvor status i projektet præsenteres og drøftes med borgere og interessenter og danner grundlag for den videre udvikling i strategi og lokalområde.

3.2 Sammen med arbejdsgrupper og medl. af Indre By Lokaludvalg og Christianshavns Lokaludvalg **fortsætter indsats, om at skabe grundlag for en nul-emissionszone i Københavns Havn og kanaler**, gennem formidling, aktioner med lokale borgere, samt dele fakta fra studieprojekter i 2024 og 2025 om luftforurening og støj fra kanalrundfartsbåde og vandflyver.

3.3 Laver projektoplæg til studieprojekt, hvor studerende og lokale borgere i Indre By **måler støj fra ventilations- og køleanlæg og undersøger sundhedsmæssig effekt af støjen ift. beboelse**. Resultater præsenteres og drøftes på miljøgruppen og lokaludvalgsmøde og eventuelt et borger- og debatmøde om støj og sundhed, gerne sammen med eksterne fageksperter.

3.3 Evt. **søge supplerende midler til kampagner, udstyr, debatmøder, faglige ekspertoplæg** og lignende, medmindre det er gratis, med LU's arbejdsgrupper, borgere, netværk mv.

Vi udlåner støj- og luftmåler til at måle forurening i hjem og gård.

Vi deler løbende inspirationsmateriale, fakta samt gode historier om forurening, mobilitet og sundhed – på hjemmeside, SoMe, til arrangementer, boligforeninger og lokaludvalg - via "mund-til-mund".

Periode: februar-november 2026

Projektledelse, kompetencer, ressourcer, økonomi: Miljøpunkt, projektleder og projektmedarbejder 31 og 34 timer/uge 12-16 uger, herunder opsamling og formidling.

Andre ressourcer og kompetencer; frivillige, fagpersoner, medl. af LU og arbejdsgrupper, studerende, vidensråd, universiteter m.fl.

Interessenter, netværk og partnerskaber i øvrigt: Lokaludvalg, Københavns Kommune, private aktører, ejer-, lejer- og beboerforeninger, erhverv, bådфирmaer og fonde.

Budget for aktiviteter i årsplan for det lokale miljøarbejde i 2026 i Indre By og på Christianshavn

Tema/indsatsområde	Aktiviteter	Budget 2026 Indre By	Budget 2026 Christianshavn
0. Basal drift, årsplan, forberedelse af projekter og løbende gruppemøder, samarbejde og faglig sparring til lokaludvalg + Københavns Kommune	Løn til adm., faglig sparring, husleje, varme, regnskab, IT, hjemmeside mv.	843.423 kr. + Indexregulering	
1. Cirkulær by Genanvendelse + Genbrug, bytte, repair, forbrug og ressourcer inkl. formidling, synlighed, netværk og høring	Primært lønudgifter ifm. de enkelte projekter	115.000 kr. 115.000 kr.	25.000 kr. 25.000 kr.
2. Grøn by Natur og biodiversitet + Klima inkl. formidling, synlighed, netværk og høring	Primært lønudgifter ifm. de enkelte projekter	115.000 kr. 115.000 kr.	25.000 kr. 25.000 kr.
3. Sund By Grøn mobilitet i by og havn (luft) + Fredeliggørelse og ro inkl. formidling, synlighed, netværk og høring	Primært lønudgifter ifm. de enkelte projekter	110.000 kr. 110.000 kr.	25.000 kr. 25.000 kr.
I alt		680.000 kr.	150.000 kr.
Ikke indeksreguleret driftsstøtte og puljemidler (2025-tal) i alt			1.673.423 kr.
Miljøpunktets budget		Budget Indre By & Christianshavn	
Sekretariatsmidler Københavns Kommune		843.423 kr.	
Puljemidler Christianshavns Lokaludvalg		150.000 kr.	
Puljemidler Indre By Lokaludvalg		680.000 kr.	
Andre tilskud		kr.	
Tilskud i alt		1.673.423 kr.	

Muligheder for anden økonomisk støtte

I udvalgte projekter orienteres og søges lokaludvalgets puljemidler samt hel eller delvis støtte fra kommunale og eksterne puljer og fonde, inden for de tre temaer. Eventuelle tilskud fra private fonde til større enkeltprojekter kan aftales med lokaludvalgene, men er midler, som ikke indgår i budgettet for driftstilskud fra Københavns Kommune og lokaludvalg, og vil skulle fremgå af budget for projekter under Fonden Miljøpunkt Indre By & Christianshavn.

Yderligere afsæt for indsatser i årsplan 2026-2029

Projekterne gennemført de sidste mange år har bidraget til den lokale dagsorden og understøttet de kommunale strategier - og skubbet til målet om, hvor vi gerne vil hen ift. det lokale miljø. Borgerne efterspørger mere natur, bedre miljø og en sundere by. Det øger behovet for at finde løsninger sammen med de lokale samt på en intensiveret formidling. Miljøpunktet ønsker ikke kun at være en central for formidling og vidensdeling, men også et mødested for borgere interesserede i bæredygtige bydele og fællesskaber, som igen giver et bedre lokalt miljø. Nedenstående er et udsnit af succesfulde projekter, hvis resultater danner afsæt for de fremadrettede indsatser;

- Projekt om affaldssortering i Indre By og muligheder for genbrug og genanvendelse
- Studieprojekt om nul-emissionszone i Københavns Havn og kanaler – del 2
- BioBlitz – registrering af biodiversitet og monitorering af dyr, insekter og planter sammen med skoleelever fra 4. kl. – et flerårigt projekt
- Den grønne ring – sammenhængende natur og en vision for fredeliggørelse, begrønning og fællesskab, i første etape i Nørre Voldgade
- Ladcykelkonference, som led indsats for grøn mobilitet og færre biler i byen
- Sat fokus på luftforurening i havn og kanaler – samt fra erhvervsbiler
- Sat fokus på både luftforurening med ultrafine partikler (fra busser, biler mv) og støj i forhold til sundhed
- Tema om trafikker og temaaften om klima og mobilitet
- Lån og deleordninger af ladcykler til private, efterfølgende deleordning for erhverv
- Projekt sammen med studerende om fragt af varer på eldrevne ladcykler og Hubs' (sted til at omlæsse varer fra lastbil til ladcykel inden for en radius af 5-7 km af byen)
- Flere grønne facader, tage og byrum via faglig sparring til både kommune og borgere
- 3. vers. af Grønne facader Katalog med fokus på biodiversitet og hjemmehørende arter
- Projekt Grønne Facader – herunder tilladelser, valg af planter, plantning, pasning
- Projekter om mere biodiversitet i byen, bynaturrum, flagremuseture, fuglehuse mm.
- Projekt NaTur i Byen, med fokus på naturen i byen, blå som grøn, og invitere ud i den
- Byvandring med lokale om udpegning af steder til sorteringspunkter og begrønning,
- Produktkatalog for affaldssortering i hjemmet 3. version
- Årlige affaldsindsamlinger, byttemarkeder, torvedage og byvandring i øvrigt
- Fremme dialogen mellem kommune og borgere om Nærgenbrugsstationer, sorteringspunkter og minisorteringspunkter

FN's 17 verdensmål og delmål for bæredygtig udvikling indeholder

Der er i planen søgt indarbejdet et langsigtet perspektiv for bæredygtig udvikling - på lokalt niveau, med afsæt i Københavns Kommunes strategier, planer og handlingsplan for FN's verdensmål og delmål. Årsplanen arbejder med konkrete indsatser inden for 9 af de 17 mål og om **hvordan** vi skaber mere bæredygtighed lokalt, og mindre om **hvorfor**. I årsplanen fremgår, for hvert af de 3 hovedtemaer med delindsatser, hvilke verdensmål vores indsatser bidrager til. Fire af verdensmålene, blandt andet "Bæredygtige byer og lokalsamfund" og "Partnerskaber for handling" er gennemgående for alle indsatser. [Verdensmaalene | Verdensmaalene.dk \(verdensmaalene.dk\)](https://verdensmaalene.dk)

Se mere i bilag til årsplanen eller læs om alle verdensmål og delmål på:

